

مدیریت بین المللی بحران^۱

گروه ترجمه معاونت پژوهش و تولید علم

□ مقدمه

در این کتاب، یک بررسی در زمینه مدیریت بین المللی بحران از نگاه یک اروپایی صورت می گیرد. البته یک توصیف تاریخی از مدیریت بین المللی بحران به طور عام و یا یک جنبه خاص از مدیریت بین المللی بحران به طور خاص صورت نمی پذیرد، بلکه تلاش می شود تا یک شیوه نگرشی پیرامون همکاری های بین المللی در عملیات های مدیریت بحران تدوین شود که به عبارت ساده تر از آن به عنوان یک چارچوب نظری یاد می شود. هر گونه درک، نیاز به نظریه دارد و نظریه نیاز به انتزاع دارد و انتزاع نیاز به ساده سازی و ترتیب واقعیت ها دارد. مفاهیم و شیوه های دفاعی و دستیابی به امنیت با گذشت زمان تغییر نموده اند.

طی پنجاه سال، مفاهیم دفاعی، از دفاع از تمامیت ارضی به امنیت جمعی، نمایش نیرو و مدیریت بحران تغییر معنی داده اند. مدیریت بحران یکی از چهار رویکرد حفظ امنیت است و جلوگیری از درگیری، حفاظت از نیروها و نمایش آنها، سه رویکرد دیگر در این زمینه می باشد. مدیریت بحران در ارتباط با موقعیت های استثنایی در سیاست بین المللی است که براساس آن اقدامات پیشگیرانه با شکست مواجه شود و لذا این مدیریت، جهت پاسخ به یک تهدید واقعی وارد عمل می شود. هدف کتاب فعلی ارائه یک تحلیل مقایسه ای از روابط اجرایی - حقوقی در زمینه امنیتی و نیز تغییراتی است که طی دو دهه گذشته به وقوع پیوسته است.

¹ International crisis Management

نویسنده: مارک، هوبن (Marc Houben)، ناشر: انتشارات روت لچ (Rout lege)، سال

نشر: ۲۰۰۵، تعداد صفحات: ۳۱۵، آمریکا.

این مطالعه شامل دو بخش عمده می‌باشد که عبارتند از بخش‌های تجربی و تحلیلی.

بخش تجربی شامل مطالعه پیرامون نه کشور است که در مطالعه هر کشور خصوصیات و ویژگی‌های اساسی سیستم سیاسی، فرهنگ سیاسی و فرآیندهای ملی تصمیم‌گیری و نیز برخی مطالعات موردی دیگر مد نظر قرار گرفته است.

بخش تحلیلی متشکل از مقایسه بین یافته‌های تجربی است. منابع استفاده شده در این مطالعه بسیار متنوع می‌باشد که عبارتند از:

متون حقوقی و پیمان‌نامه‌ها، بیانیه‌های مطبوعاتی مربوط به احزاب سیاسی، سوابق پارلمانی، نشریات دولتی، مقالات

روزنامه‌ها و مجلات، مصاحبه‌های رسانه‌ها و مصاحبه‌هایی که نویسنده کتاب انجام داده است.

این کتاب مشتمل بر سه بخش و نه فصل بشرح زیر می‌باشد:

- بخش اول: توصیف مسئله و چارچوب تحلیل.

فصل اول: مقدمه و طرح کتاب، مشکل دوگانه سیاسی مدیریت بین‌المللی بحران، پیش‌شرط‌ها در مقابل ملاک‌های دخالت، سئوالات و روش‌شناسی تحقیق، توصیف کلمات کلیدی: ابهامات و معماها.

فصل دوم: عناصر تغییر، فرآیند دوگانه عادی سازی و محلی شدن، فرآیند و اصول خودسازمانی، پیرامون ماهیت بحران.

فصل سوم: کشورها حاکمیت دارند اما آزادی آنها کم است، الزام همکاری، همه کشورها در تنگنا قرار دارند.

- بخش دوم: مطالعات موردی: تحلیل مقایسه‌ای.

فصل چهارم: تغییر قوانین: بلژیک و هلند، نتیجه‌گیری نهایی.

فصل پنجم: الزام تفاهم: دانمارک و نروژ، نتیجه‌گیری‌های نهایی.

فصل ششم: دولت برتر و مقتدر: انگلیس، فرانسه و اسپانیا، نتیجه‌گیری.

فصل هفتم: پارلمان برتر و مقتدر: ایتالیا و آلمان، نتیجه‌گیری‌های نهایی.

- بخش سوم: تحلیل مقایسه‌ای و نتیجه‌گیری‌ها.

فصل هشتم: پیش‌شرط‌های ملی و اقدامات چندملیتی. ماهیت و خصوصیات فرآیند تصمیم‌گیری ملی، آیا تصمیمات مشارکتی متناسب یک الگوی کلی است؟ چرا و چگونه کشورها پیش‌شرط‌هایی برای مشارکت خود تعیین می‌کنند؟ پیش‌شرط‌های ملی و نتیجه‌گیری‌هایی جهت اقدامات چندملیتی.

فصل نهم: رابطه بین دولت و پارلمان.

الزام دولت، به دست آوردن و تأمین پشتیبانی سیاسی، آیا فرآیند تصمیم‌گیری ملی در صورت تحقق پیش‌شرط‌ها اصلاح خواهند شد؟ ارزیابی و بررسی پارلمانی، پارلمان به عنوان یک مکانیسم (سازوکار) فراگیری دموکراتیک. ضوابط: بررسی چارچوب هلند.

□ نظریه مترجم

کتاب «مدیریت بین‌المللی بحران» می‌تواند برای دانشجویان رشته «امنیت» و «دفاع» مورد استفاده قرار گیرد. در این کتاب تحلیل‌هایی در زمینه چگونگی مدیریت بحران به عمل آمده است که این تحلیل‌ها می‌تواند در فرآیند تصمیم‌گیری در شرایط بحرانی موثر و مفید واقع شوند.

کتاب مورد نظر حاوی مطالب تجربی و تحلیلی است که ترجمه‌گزیده‌ای از این مطالب می‌تواند در جهت ارتقاء سطح آگاهی دانشجویان رشته‌های دفاع و امنیت دانشگاه عالی دفاع ملی موثر واقع گردد.

با توجه به این که دانشجویان شرکت‌کننده در رشته‌های قید شده احتمالاً در تصمیم‌گیری‌های کلان دخالت خواهند داشت، به نظر می‌رسد ترجمه مطالب مزبور می‌تواند به آنها در فرآیند تصمیم‌گیری کمک نماید.

البته نایبستی از این نکته غافل شد که نوع نگرش به مفهوم مدیریت بحران در این کتاب یک نگرش غربی است و طبیعی است که برای مدیریت بحران در هر منطقه‌ای بایستی سایر مولفه‌ها نظیر مولفه‌های مذهبی-اعتقادی، فرهنگی، سنتی و قومی را نیز مدنظر قرار داد.

این چنین استنباط می‌شود که در کتاب مزبور، توجه کافی به مولفه‌های نام برده شده مبذول نگردیده است.

پروہش گاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی